

Na osnovu člana 26. alineja 7. Ustavne povelje državne zajednice Srbija i Crna Gora, donosim

Ukaz o proglašenju Zakona o pravnoj zaštiti dizajna

1

Predsjednik
Srbije i Crne Gore
Svetozar Marović, s.r.

Zakon o pravnoj zaštiti dizajna

*Zakon je objavljen u "Službenom listu SCG", br.
61/2004 od 24.12.2004. godine.*

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se način ostvarivanja i zaštita prava na spoljašnji izgled proizvoda.

Pod spoljašnjim izgledom proizvoda podrazumijeva se ukupan vizuelni utisak koji proizvod ostavlja na informisanog potrošača ili korisnika.

Informisani potrošač ili korisnik, u smislu ovog zakona, je fizičko lice koje se redovno susreće sa proizvodom o kojem je riječ.

I. PREDMET I USLOVI ZAŠTITE

Pojam dizajna

Član 2.

Dizajn je trodimenzionalni ili dvodimenzionalni izgled cijelog proizvoda, ili njegovog dijela, koji je određen njegovim vizuelnim karakteristikama, posebno linijama, konturama, bojama, oblikom, teksturom i materijalima od kojih je proizvod sačinjen, ili kojima je ukrašen, kao i njihovom kombinacijom.

Proizvod je industrijski ili zanatski predmet, uključujući, između ostalog, i dijelove koji su namijenjeni za spajanje u složeni proizvod, pakovanje proizvoda, grafičke simbole i tipografske znake, isključujući kompjuterske programe.

Složeni proizvod je proizvod koji je sastavljen od više dijelova koji mogu da budu zamjenjeni i koji omogućavaju sastavljanje i rastavljanje proizvoda.

Uslovi za zaštitu dizajna

Član 3.

Dizajn se štiti isključivim pravom (pravom na dizajn) ako je nov i ako ima individualni karakter.

Novost

Član 4.

Dizajn se smatra novim ako identičan dizajn nije postao dostupan javnosti prije dana podnošenja prijave za priznanje tog dizajna, ili ako ne postoji ranije podneta prijava za priznanje identičnog dizajna.

U slučaju da je zatraženo pravo prvenstva iz člana 25. ili člana 26. ovog zakona, smatraće se da je dizajn nov ako nije postao dostupan javnosti prije dana prznatog prava prvenstva.

Dizajni se smatraju identičnim ako se razlikuju samo u nebitnim detaljima. Razlika u nebitnim detaljima postoji ako informisani korisnik, na prvi pogled, ne razlikuje dizajne.

Individualni karakter

Član 5.

Dizajn ima individualni karakter ako se ukupan utisak koji ostavlja na informisanog korisnika razlikuje od ukupnog utiska koji na tog korisnika ostavlja bilo koji drugi dizajn, a koji je postao dostupan javnosti prije dana podnošenja prijave za priznanje, ili dana prznatog prava prvenstva suprotstavljenog dizajna.

Prilikom utvrđivanja individualnog karaktera dizajna uzima se u obzir stepen slobode i objektivno ograničenje autora prilikom stvaranja dizajna konkretnog proizvoda, prouzrokovano tehnološkim i funkcionalnim karakteristikama tog proizvoda.

Dizajn proizvoda koji čini sastavni dio složenog proizvoda

Član 6.

Za dizajn, primjenjen na proizvodu, ili sadržan u proizvodu koji čini sastavni dio složenog proizvoda, smatra se da je nov i da ima individualni karakter:

1) ako sastavni dio koji je ugrađen u složeni proizvod ostaje vidljiv tokom redovne upotrebe složenog proizvoda, i

2) ako vidljive karakteristike sastavnog dijela ispunjavaju uslove novosti i individualnog karaktera.

Pod redovnom upotrebom iz stava 1. tačka 1. ovog člana podrazumijeva se upotreba od strane krajnjeg korisnika, isključujući održavanje, servisiranje ili popravke proizvoda.

Dostupnost javnosti

Član 7.

Smatra se da je dizajn postao dostupan javnosti, u smislu čl. 4. i 5. ovog zakona, ako je objavljen, izlagan, korišćen u prometu robe i usluga, ili na drugi način otkiven prije dana podnošenja prijave za priznanje dizajna, ili datuma prvenstva, ako je ono traženo, osim u slučaju kada u standardnim tokovima poslovanja nije postojala razumna mogućnost da poslovni krugovi specijalizovani za datu oblast saznaju za otkrivanje dizajna.

Ne smatra se da je dizajn postao dostupan javnosti u smislu stava 1. ovog člana ukoliko je otkiven trećem licu pod uslovom čuvanja tajnosti dizajna.

Ne smatra se da je dizajn postao dostupan javnosti, u smislu čl. 4. i 5. ovog zakona, ako je dizajn otkrio autor, njegov pravni sljedbenik ili treće lice na osnovu informacije dobijene od autora ili njegovog pravnog sljedbenika, ili radnje koju je jedan od njih preuzeo, pod uslovom da je, od trenutka kada je dizajn otkiven do trenutka podnošenja prijave za priznanje dizajna, odnosno do trenutka zatraženog prava prvenstva, proteklo manje od 12 mjeseci, kao i ako je dizajn postao dostupan javnosti kao posljedica zloupotrebe vezane za autora ili njegovog pravnog sljedbenika.

Isključenje zaštite zbog tehničke funkcije

Član 8.

Pravom na dizajn ne može da se zaštititi spoljašnji izgled proizvoda koji je isključivo određen tehničkom funkcijom proizvoda.

Pravom na dizajn ne može da se zaštititi spoljašnji izgled proizvoda koji mora da bude reprodukovani u svom tačnom obliku i dimenzijama, kako bi se omogućilo da bude mehanički povezan sa, ili postavljen u, oko ili uz drugi proizvod, tako da svaki proizvod može da obavlja svoju funkciju.

Pod uslovima iz čl. 4. i 5. ovog zakona, nezavisno od stava 2. ovog člana, može da se zaštititi dizajn koji omogućava višestruko sastavljanje, ili povezivanje međusobno zamjenjivih proizvoda u modularnom sistemu.

Dizajn koji ne može da se zaštititi

Član 9.

Ne može da se zaštititi dizajn:

1) čije je objavljivanje ili upotreba protivna javnom poretku ili moralu;

2) koji povređuje autorsko pravo ili prava industrijske svojine drugog lica;

3) koji sadrži državni ili drugi javni grb, zastavu ili simbol, naziv ili skraćenicu naziva neke zemlje ili međunarodne organizacije, religiozne i nacionalne simbole, kao i njihovo podražavanje, osim po odobrenju nadležnog organa;

4) koji predstavlja lik nekog lica, osim uz izričitu saglasnost tog lica.

Dizajn koji predstavlja lik umrlog lica može da se zaštititi samo po pristanku njegovih roditelja, bračnog druga i djece.

Dizajn koji predstavlja lik istorijske ili druge umrle znamenite ličnosti može da se zaštititi uz dozvolu nadležnog organa i pristanak njenih srodnika do trećeg stepena srodstva.

Pravo na zaštitu dizajna

Član 10.

Pravo na zaštitu dizajna pripada autoru ili njegovom pravnom sljedbeniku, odnosno poslodavcu, u slučajevima predviđenim ovim zakonom.

Strana fizička i pravna lica u pogledu zaštite dizajna uživaju ista prava kao i domaća fizička i pravna lica, ako to proizlazi iz međunarodnih ugovora ili iz načela uzajamnosti.

Postojanje uzajamnosti dokazuje lice koje se na uzajamnost poziva.

Trajanje zaštite

Član 11.

Pravo na dizajn stiče se upisom u Registar dizajna i traje 25 godina od dana podnošenja prijave, pod uslovom da se plaćaju propisane takse za održavanje prava.

Pravo iz stava 1. ovog člana važi od dana podnošenja prijave dizajna organu uprave Savjeta ministara nadležnom za poslove intelektualne svojine (u daljem tekstu: nadležni organ).

II. POSTUPAK ZAŠTITE

Zajedničke odredbe

Član 12.

Pravna zaštita dizajna ostvaruje se u upravnom postupku koji vodi nadležni organ.

Upravni akti u postupku iz stava 1. ovog člana konačni su i protiv njih se može voditi upravni spor pred nadležnim sudom.

Registri

Član 13.

Nadležni organ vodi Registar domaćih prijava za priznanje dizajna i Registar međunarodnih prijava za priznanje dizajna (u daljem tekstu: registri prijava) i Registar dizajna.

Registar međunarodnih prijava za priznanje dizajna je zbirka prijava podnetih za priznanje zaštite dizajna na osnovu Haškog aranžmana o međunarodnom registrovanju industrijskog dizajna i objavljenih od strane Međunarodnog biroa Svjetske organizacije za intelektualnu svojinu.

Registri iz stava 1. ovog člana su javne knjige i zainteresovana lica mogu da ih razgledaju u prisustvu službenog lica.

Spise registrovanih dizajna zainteresovana lica mogu da razgledaju na usmeni zahtjev, u prisustvu službenog lica.

Na pismeni zahtjev zainteresovanog lica i uz plaćanje propisane takse, nadležni organ izdaje kopije dokumenata i odgovarajuće potvrde i uvjerenja o činjenicama o kojima vodi službenu evidenciju.

Sadržina registara iz stava 1. ovog člana uređuje se posebnim propisom.

Dostupnost dokumentacije

Član 14.

Nadležni organ dužan je da zainteresovanim licima učini dostupnim svoju dokumentaciju i informacije o priznatim pravima na dizajn.

Međunarodno registrovanje dizajna

Član 15.

Nosilac prava na dizajn, odnosno podnositelj prijave za priznanje prava na dizajn, može da podnese zahtjev za međunarodno registrovanje dizajna, u skladu sa međunarodnim ugovorima.

Zahtjev za međunarodno registrovanje iz stava 1. ovog člana podnosi se preko nadležnog organa.

Za zahtjev za međunarodno registrovanje plaća se propisana taksa.

Sadržina zahtjeva za međunarodno registrovanje dizajna i postupanje nadležnog organa po tom zahtjevu uređuju se posebnim propisom.

Zastupanje

Član 16.

Strano fizičko ili pravno lice u postupku pred nadležnim organom mora zastupati zastupnik upisan u Registar zastupnika koji vodi nadležni organ ili domaći advokat.

Registar zastupnika

Član 17.

U Registar zastupnika koji vodi nadležni organ upisuju se fizička i pravna lica koja ispunjavaju uslove predviđene zakonom kojim se uređuju patenti.

Prijava za priznanje prava na dizajn

Član 18.

Postupak za priznanje prava na dizajn pokreće se prijavom za priznanje prava na dizajn (u daljem tekstu: prijava).

Prijava mora da sadrži:

- 1) zahtjev za priznanje prava na dizajn;
- 2) opis dizajna;

3) dvodimenzionalni prikaz dizajna (u daljem tekstu: prikaz).

Način prezentacije i broj primjeraka pojedinih dijelova prijave, kao i sadržina priloga koji se mogu podnijeti uz prijavu, uređuju se posebnim propisom.

Zahtjev za priznanje prava na dizajn

Član 19.

Zahtjev za priznanje prava na dizajn sadrži:

- 1) podatke o podnosiocu prijave;
- 2) podatke o autoru dizajna ili izjavu autora da ne želi da bude naveden u prijavi;
- 3) naznačenje da li se prijava odnosi na jedan ili više dizajna;
- 4) stvaran i kratak naziv dizajna;
- 5) pravni osnov za podnošenje prijave, ako autor dizajna nije podnositelj prijave;
- 6) potpis podnosioca prijave.

Zahtjev za priznanje prava na dizajn može da sadrži i izjavu da se zahtijeva objavljivanje priznatog prava na dizajn dvanaest mjeseci nakon datuma donošenja rješenja o priznanju prava na dizajn (odloženo objavljivanje).

Jedna prijava može da sadrži zahtjev za priznanje prava na dizajn za jedan ili više dizajna (do 100) koji se primjenjuju na proizvodima svrstanim u istu klasu međunarodne klasifikacije propisane Lokarnskim aranžmanom o ustanovljenju međunarodne klasifikacije industrijskih dizajna.

Autor dizajna može tokom postupka zaštite, kao i tokom cijelog roka trajanja prava na dizajn, povući svoju izjavu da ne želi da mu ime bude navedeno u prijavi, registrima, kao ni u drugim ispravama predviđenim ovim zakonom.

Opis dizajna

Član 20.

Opis dizajna treba da bude precizan i sažet opis ukupnog spoljašnjeg izgleda predmeta zaštite, zasnovan na podnetom prikazu, koji se vidi stalno ili prilikom njegove redovne upotrebe i da ispunjava druge propisane uslove.

Prikaz

Član 21.

Prikaz treba da bude takav da se svi detalji dizajna jasno vide i da, u pogledu kvaliteta i drugih tehničkih zahtjeva, ispunjava propisane uslove.

Ako je u pitanju prijava dvodimenzionalnog dizajna, kao prikaz se može dostaviti dvodimenzionalni primjerak (uzorak) prijavljenog dizajna, s tim da se najdocnije u roku od šest mjeseci od dana podnošenja prijave nadležnom organu mora dostaviti prikaz iz stava 1. ovog člana.

Takse i troškovi postupka

Član 22.

U upravnom postupku pred nadležnim organom plaćaju se takse i naknade troškova postupka, saglasno propisima kojima se uređuju administrativne takse i naknade troškova postupka i troškova za pružanje informacionih usluga.

Datum podnošenja prijave

Član 23.

Za priznanje datuma podnošenja prijave potrebno je da prijava podneta nadležnom organu na taj datum sadrži:

- 1) naznačenje da se traži priznanje prava na dizajn;
- 2) ime i prezime, odnosno naziv i adresu podnosioca prijave;
- 3) prikaz.

Po prijemu prijave, nadležni organ ispituje da li su ispunjeni uslovi iz stava 1. ovog člana.

Na prijavu neposredno podnetu nadležnom organu (domaću prijavu), koja sadrži dijelove iz stava 1. ovog člana, upisuje se broj prijave i dan i čas njenog prijema u nadležnom organu i o tome se podnosiocu prijave izdaje potvrda.

Ako prijava ne sadrži dijelove iz stava 1. ovog člana, nadležni organ će pozvati podnosioca prijave da u roku od 30 dana otkloni nedostatke zbog kojih prijava nije mogla biti upisana u odgovarajući registar.

Ako podnositelj prijave u roku iz stava 4. ovog člana otkloni nedostatke, nadležni organ zaključkom priznaje kao datum podnošenja prijave onaj datum kad je podnositelj prijave otklonio uočene nedostatke.

Prijava kojoj je priznat datum podnošenja upisuje se u odgovarajući registar prijava.

Ako podnositelj prijave u roku iz stava 4. ovog člana ne otkloni nedostatke, nadležni organ zaključkom odbacuje prijavu.

Pravo prvenstva

Član 24.

Podnositelj prijave uživa od datuma podnošenja prijave pravo prvenstva u odnosu na sva druga lica koja su za isti dizajn docnije podnela prijavu.

Međunarodno pravo prvenstva

Član 25.

Pravnom ili fizičkom licu koje je podnело urednu prijavu dizajna sa dejstvom u nekoj zemlji članici Pariske unije ili Svjetske trgovinske organizacije, priznaće se u Srbiji i Crnoj Gori pravo prvenstva od datuma podnošenja te prijave ako u Srbiji i Crnoj Gori za isti dizajn podnese prijavu u roku od šest mjeseci od dana podnošenja prijave sa dejstvom u odnosnoj zemlji. U zahtjevu za priznanje dizajna naznačava se datum podnošenja, broj prijave i zemlja za koju je prijava podnesena.

Urednom prijavom iz stava 1. ovog člana smatra se svaka prijava koja ispunjava uslove urednosti prema nacionalnom zakonodavstvu zemlje članice Pariske unije ili Svjetske trgovinske organizacije za koju je prijava podneta ili prema međunarodnom ugovoru zaključenom između ovih zemalja, bez obzira na docniju pravnu sudbinu te prijave.

Pravno ili fizičko lice iz stava 1. ovog člana dužno je da, u roku od tri mjeseca od dana podnošenja prijave u Srbiji i Crnoj Gori, dostavi nadležnom organu prepis prijave iz stava 1. ovog člana, ovjeren od nadležnog organa zemlje članice Pariske unije, Svjetske trgovinske organizacije, odnosno međunarodne organizacije kojoj je ta prijava podnesena.

Sadržina zahtjeva za izdavanje uvjerenja o pravu prvenstva i sadržina uvjerenja o pravu prvenstva koje izdaje nadležni organ uređuju se posebnim propisom.

Sajamsko pravo prvenstva

Član 26.

Podnositelj prijave koji je, u roku od tri mjeseca prije dana podnošenja prijave, na domaćem sajmu ili izložbi međunarodnog karaktera, ili u nekoj drugoj zemlji članici Pariske unije ili Svjetske trgovinske organizacije izlagao dizajn, može da u prijavi traži priznanje prava prvenstva od dana prvog izlaganja tog dizajna.

Podnositelj prijave iz stava 1. ovog člana uz prijavu dostavlja potvrdu nadležnog organa zemlje članice Pariske unije ili Svjetske trgovinske organizacije da je u pitanju sajam, odnosno izložba međunarodnog karaktera, uz naznačenje podataka o vrsti sajma, odnosno izložbe, mjestu održavanja, datumu otvaranja i zatvaranja sajma, odnosno izložbe, i datumu prvog izlaganja tog dizajna.

Uvjerenje da je izložbi, odnosno sajmu održanom u Srbiji i Crnoj Gori zvanično priznat međunarodni karakter izdaje Privredna komora Srbije, odnosno Privredna komora Crne Gore.

Priznanjem prava prvenstva iz stava 1. ovog člana ne produžavaju se rokovi iz člana 25. ovog zakona.

Izmjena prikaza

Član 27.

U prijavi se ne može naknadno izmijeniti prikaz dizajna tako da se po svom obimu i sadržini bitno razlikuje od onog koji je određen opisom dostavljenim prilikom podnošenja prijave.

Redoslijed ispitivanja prijave

Član 28.

Prijave se ispituju po redoslijedu određenom datumom njihovog podnošenja.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, prijava se može rješavati po hitnom postupku:

1) u slučaju sudskog spora ili pokrenutog inspekcijskog nadzora, na zahtjev suda ili nadležnog organa tržišne inspekcije;

2) ako je podnesen zahtjev za međunarodno registrovanje dizajna.

U slučajevima iz stava 2. ovog člana podnosi se zahtjev za ispitivanje prijave po hitnom postupku.

Za zahtjev za ispitivanje prijave po hitnom postupku iz tačke 2. stava 2. ovog člana plaća se posebna taksa.

Ispitivanje urednosti prijave

Član 29.

Prijava je uredna ako sadrži sve elemente iz čl. 19, 20. i 21. ovog zakona, dokaz o uplati takse za prijavu i druge propisane dijelove.

Ako utvrdi da prijava nije uredna, nadležni organ će pismeno, uz navođenje razloga, pozvati podnosioca prijave da je uredi u roku koji nadležni organ odredi.

Na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave, uz plaćanje propisane takse, nadležni organ može da produži rok iz stava 2. ovog člana za vrijeme koje smatra primjerenim, a najduže tri mjeseca.

Ako podnositac prijave u ostavljenom roku ne uredi prijavu, ili ne plati propisane takse, nadležni organ će prijavu odbaciti zaključkom.

U slučaju iz stava 4. ovog člana, uz plaćanje propisane takse, podnositac prijave može da podnese predlog za povraćaj u pređašnje stanje, u roku od tri mjeseca od dana prijema zaključka o odbacivanju.

Ispitivanje uslova za priznanje prava

Član 30.

Ako je prijava uredna u smislu člana 29. stav 1. ovog zakona, nadležni organ ispituje da li su ispunjeni uslovi za priznanje prava na dizajn.

Rješenje o odbijanju priznanja prava

Član 31.

Ako utvrdi da prijava ne ispunjava uslove za priznanje prava na dizajn, nadležni organ će pismeno obavijestiti podnosioca prijave o razlozima zbog kojih se pravo na dizajn ne može prznati i pozvaće ga da se, u roku koji nadležni organ odredi, izjasni o tim razlozima.

Na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave, uz plaćanje propisane takse, nadležni organ može da produži rok iz stava 1. ovog člana za vrijeme koje smatra primjerenim, a najduže do tri mjeseca.

Nadležni organ će rješenjem odbiti zahtjev za priznanje prava na dizajn ako se podnositac prijave uopšte ne izjasni, ili ako se izjasni, a nadležni organ i dalje smatra da se pravo na dizajn ne može prznati.

Razdvajanje prijave

Član 32.

Podnositac prijave koja sadrži zahtjev za priznanje prava na više dizajna (u daljem tekstu: višestruka prijava), u skladu sa članom 19. stav 3. ovog zakona, može, uz plaćanje propisane takse, da podnese zahtjev za razdvajanje svoje višestruke prijave na više pojedinačnih, ili višestrukih izdvojenih prijava. Zahtjev za razdvajanje mora da sadrži propisane podatke.

Svaka od izdvojenih prijava iz stava 1. ovog člana dobija novi broj prijave i zavodi se u odgovarajući registar, ali zadržava datum podnošenja prvobitne višestruke prijave i njen pravo prvenstva.

O razdvajaju prijave donosi se posebno rješenje, u kome se naznačava broj, odnosno brojevi novih prijava, dizajni koji ostaju u prvobitnoj višestrukoj prijavi i dizajni koji su u izdvojenoj, ili izdvojenim prijavama.

Djelimično priznanje višestruke prijave

Član 33.

Ako utvrdi da višestruka prijava, pored dizajna kojima se može prznati zaštita, sadrži i jedan ili više dizajna kojima se, na osnovu ovoga zakona, ne može prznati zaštita, nadležni organ će pismeno o tome obavijestiti podnosioca prijave i pozvaće ga da se u roku koji nadležni organ odredi izjasni o navedenim razlozima.

Na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave, nadležni organ može da produži rok iz stava 1. ovog člana za vrijeme koje smatra primjerenim, a najduže tri mjeseca.

Nadležni organ će donijeti rješenje o djelimičnom priznanju višestruke prijave ako se podnositac prijave uopšte ne izjasni, ili ako se izjasni, a nadležni organ i dalje smatra da se nekim dizajnima iz višestruke prijave ne može prznati zaštita.

Pretvaranje prijave za priznanje prava na dizajn u prijavu za priznanje patenta, odnosno malog patenta

Član 34.

Do okončanja postupka, prijava za priznanje prava na dizajn može se pretvoriti u prijavu za priznanje patenta, odnosno malog patenta.

Zaključak za plaćanje takse radi priznanja prava na dizajn

Član 35.

Ako prijava ispunjava uslove za priznanje prava, nadležni organ zaključkom poziva podnosioca prijave da plati taksu za prvih pet godina zaštite i troškove objave dizajna i da dostavi dokaze o izvršenim uplatama.

Ako podnositelj prijave u ostavljenom roku ne dostavi dokaze o izvršenim uplatama iz stava 1. ovog člana, smatraće se da je prijava povučena.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, podnositelj prijave može, uz plaćanje propisane takse, da podnese predlog za povraćaj u predašnje stanje u roku od tri mjeseca od dana prijema zaključka o obustavi postupka.

Upis prava na dizajn u Registar dizajna

Član 36.

Kada podnositelj prijave dostavi dokaze o izvršenim uplatama iz člana 35. stav 1. ovog zakona, nadležni organ priznato pravo na dizajn, sa propisanim podacima, upisuje u Registar dizajna, a nosiocu dizajna izdaje ispravu o dizajnu. Isprava o dizajnu ima karakter rješenja o upravnom postupku.

Objavljivanje priznatog prava

Član 37.

Priznato pravo na dizajn objavljuje se u službenom glasilu nadležnog organa.

Sadržina isprave o dizajnu i podaci koji se objavljaju u službenom glasilu uređuju se posebnim propisom.

III. SADRŽINA, OBIM I OGRANIČENJE PRAVA NA DIZAJN

Sadržina prava na dizajn

Član 38.

Nosilac prava na dizajn ima isključivo pravo na ekonomsko iskorišćavanje zaštićenog dizajna i da to pravo uskrati svakom trećem licu.

Pod ekonomskim iskorišćavanjem iz stava 1. ovog člana podrazumijeva se industrijska i zanatska izrada proizvoda za tržište, na osnovu primjene zaštićenog dizajna, kao i:

- 1) upotreba takvog proizvoda u privrednoj djelatnosti;
- 2) skladištenje takvog proizvoda radi njegovog stavljanja u promet;
- 3) ponuda takvog proizvoda radi njegovog stavljanja u promet;
- 4) stavljanje u promet takvog proizvoda;
- 5) uvoz takvog proizvoda i
- 6) izvoz takvog proizvoda.

Prava autora dizajna

Član 39.

Autor dizajna ima moralna i imovinska prava.

Moralno je pravo autora dizajna da njegovo ime bude navedeno u prijavi, spisima i ispravi o dizajnu.

Imovinsko je pravo autora da uživa ekonomsku korist od iskorišćavanja zaštićenog dizajna.

Ako autor dizajna nije nosilac prava na dizajn, oblik ekonomске koristi koju uživa autor zaštićenog dizajna od njegovog iskorišćavanja određuje se ugovorom između nosioca prava na dizajn i autora dizajna.

Obim prava na dizajn

Član 40.

Obim prava koja se stiču na osnovu priznatog dizajna određen je sadržinom opisa dizajna koji je zasnovan na podnetom prikazu.

Podnositelj prijave može sam, ili na pismeni zahtjev nadležnog organa u ostavljenom roku, da izjavi da ne traži bilo kakva isključiva prava na elementu dizajna navedenom u opisu.

Prilikom utvrđivanja obima prava na dizajn, u slučaju spora, sud će uzeti u obzir slobodu autora prilikom stvaranja dizajna, u smislu člana 5. stava 2. ovog zakona.

Pravo ranije upotrebe

Član 41.

Pravo na dizajn ne djeluje prema savjesnom licu koje je prije datuma priznatog prava prvenstva prijave u zemlji već otpočelo korišćenje istog dizajna u proizvodnji, ili je izvršilo sve neophodne pripreme za otpočinjanje takvog korišćenja.

Lice iz stava 1. ovog člana ima pravo da dizajn koristi isključivo u proizvodne svrhe, u svom preduzeću ili radionici, ili tuđem preduzeću ili radionici za sopstvene potrebe.

Lice iz stava 1. ovog člana ne može da prenese svoje pravo na korišćenje dizajna na drugog, osim ako zajedno sa pravom prenosi i preduzeće ili radionicu, odnosno dio preduzeća u kome je pripremljeno, odnosno otpočelo korišćenje tog dizajna.

Ograničenje prava

Član 42.

Nosilac prava na dizajn ne može da zabrani trećem licu:

- 1) radnje učinjene u nekomercijalne i eksperimentalne svrhe i
- 2) radnje umnožavanja u svrhu podučavanja ili citiranja, pod uslovom da su takve radnje u skladu sa praksom lojalne konkurenčije i da neopravdano ne ugrožavaju normalno iskorišćavanje dizajna, kao i da je navedeno odakle je dizajn preuzet.

Ograničenje prava radi nesmetanog obavljanja međunarodnog saobraćaja

Član 43.

Pravo na dizajn ne djeluje prema licu koje upotrebljava predmete koji su proizvedeni na osnovu zaštićenog dizajna, a koji sačinjavaju dio konstrukcije ili opreme broda, vazduhoplova ili suvozemnog vozila, odnosno služe isključivo za potrebe funkcionisanja broda, vazduhoplova ili suvozemnog vozila koje je registrovano u nekoj od zemalja članica Pariske unije ili Svjetske trgovinske organizacije, kad se ono privremeno ili slučajno nađe na teritoriji Srbije i Crne Gore.

Iscrpljenje prava

Član 44.

Nosilac prava na dizajn koji je u Srbiji i Crnoj Gori stavio u promet proizvod koji sadrži zaštićeni dizajn, ili koji je oblikovan prema zaštićenom dizajnu, ili ako je nosilac prava na dizajn ovlastio neko lice da u Srbiji i Crnoj Gori takav proizvod stavi u promet, nema pravo da zabrani trećim licima dalje raspolažanje tim proizvodom, kupljenim u legalnim tokovima prometa.

Stav 1. ovog člana neće se primijeniti u slučaju postojanja legitimnog interesa nosioca prava na dizajn da se suprotstavi daljem stavljanju u promet proizvoda koji sadrži zaštićeni dizajn, ili koji je oblikovan prema zaštićenom dizajnu, posebno ako je u međuvremenu došlo do kvara ili druge promjene svojstva proizvoda.

Odnos sa drugim oblicima zaštite

Član 45.

Odredbe ovog zakona neće uticati na postojeća prava vezana za žigove, patente ili male patente. Dizajn zaštićen po odredbama ovog zakona uživa zaštitu i na osnovu zakona kojim se uređuje autorsko pravo od datuma kada je dizajn nastao, odnosno od kada je izražen u određenoj formi.

IV. PRAVNA ZAŠTITA DIZAJNA STVORENOG U RADNOM ODNOSU

Član 46.

Na pravnu zaštitu dizajna stvorenog u radnom odnosu shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju patenti.

V. PROMET PRAVA

Ugovori o prometu prava

Član 47.

Pravo na dizajn ili pravo iz prijave mogu da budu predmet ugovora o prenosu prava, o licenci, zalogi, franšizi i sl.

Ugovori iz stava 1. ovog člana sastavljaju se u pisanoj formi i upisuju u odgovarajući registar iz člana 13. ovog zakona na zahtjev jedne od ugovornih strana.

Ugovori iz stava 1. ovog člana koji nisu upisani u registar nemaju pravno dejstvo prema trećim licima.

Postupak za upis u registre ugovora iz stava 1. ovog člana i promjene koje se odnose na nosioca prava na dizajn uređuju se posebnim propisom.

Prenos prava

Član 48.

Nosilac prava na dizajn ili podnosilac prijave mogu ugovorom o prenosu prava da prenesu pravo na dizajn, odnosno pravo iz prijave.

Ugovor iz stava 1. ovog člana sastavlja se u pisanoj formi i sadrži naznačenje ugovornih strana, registarski broj dizajna, registarski broj prijave, kao i visinu naknade, ako je naknada ugovorena.

Licenca

Član 49.

Nosilac prava na dizajn ili podnositelj prijave može da ustupi pravo korišćenja prava na dizajn, odnosno prava iz prijave.

Ugovor o licenci iz stava 1. ovog člana sastavlja se u pisanoj formi i sadrži naznačenje ugovornih strana, registarski broj dizajna, registarski broj prijave, vrijeme trajanja licence i visinu naknade, ako je naknada ugovorena.

VI. PRESTANAK PRAVA

Član 50.

Pravo na dizajn prestaje:

- 1) ako vlasnik prava na dizajn propusti da plati propisanu taksu za održavanje prava - narednog dana od dana isteka roka za plaćanje;
- 2) ako se vlasnik odrekne prava - narednog dana od dana predaje nadležnom organu podneska o odricanju;
- 3) na osnovu sudske odluke ili odluke nadležnog organa, u slučajevima predviđenim ovim zakonom - danom koji je određen tom odlukom;
- 4) ako je prestalo da postoji pravno lice, ili ako je umrlo fizičko lice koje je nosilac prava - danom prestanka pravnog lica, odnosno smrti fizičkog lica, osim ako pravo na dizajn nije prešlo na pravne sljedbenike ovih lica.

Pravo trećeg lica upisano u registre

Član 51.

Ako je u Registru dizajna i Registru prijava upisano određeno pravo u korist trećeg lica (licenca, zaloge, ili dr.), nosilac prava na dizajn, odnosno podnositelj prijave, ne može da se odrekne svog prava bez pismene saglasnosti lica na čije ime je upisano to pravo.

Ako nosilac prava na dizajn u propisanom roku ne plati odgovarajuću taksu za održavanje važenja prava na dizajn, a u Registru dizajna je upisana licenca, zaloge ili neko drugo pravo u korist trećeg lica, nadležni organ će to lice obavijestiti da nije plaćena taksa i da je može platiti u roku od šest mjeseci od dana prijema obavještenja i time održati važenje upisanog prava.

VII. OGLAŠAVANJE NIŠTAVIM RJEŠENJA O PRIZNANJU PRAVA NA DIZAJN, ODNOŠNO MEĐUNARODNOG REGISTROVANJA

Član 52.

Rješenje o priznanju prava na dizajn, odnosno međunarodno registrovanje dizajna za Srbiju i Crnu Goru može da se oglašava ništavim ako se utvrdi da u trenutku donošenja rješenja nisu bili ispunjeni uslovi za priznanje prava na dizajn koji su predviđeni ovim zakonom.

Rješenje o priznanju prava na dizajn, odnosno međunarodno registrovanje dizajna za Srbiju i Crnu Goru, može da se oglašava ništavim za sve vrijeme važenja prava, na pismeni predlog zainteresovanog lica ili državnog, odnosno javnog tužioca.

Predlog za oglašavanje ništavim

Član 53.

Predlog iz člana 52. stav 2. ovog zakona mora da sadrži podatke o podnositelju predloga i o nosiocu prava na dizajn, naznačenje da se traži oglašavanje rješenja ništavim, registarski broj dizajna, odnosno međunarodne registracije čije se oglašavanje ništavim traži, razloge zbog kojih se predlaže oglašavanje ništavim i potrebne dokaze.

Postupak po urednom predlogu za oglašavanje ništavim

Član 54.

Ako predlog za oglašavanje ništavim rješenja o priznanju prava na dizajn ne ispunjava propisane uslove iz člana 53. ovog zakona, nadležni organ će pismeno pozvati predlagajuća da uredi predlog, u roku od 30 dana od dana prijema poziva.

Ako predlagajuć u roku iz stava 1. ovog člana ne uredi predlog, nadležni organ će predlog odbaciti zaključkom.

Uredan predlog iz člana 53. ovog zakona nadležni organ će dostaviti protivniku predlagajuća i pozvati ga da, u roku od 30 dana od dana prijema poziva, dostavi svoj odgovor.

U postupku iz ovog člana nadležni organ može da zakaže usmenu raspravu.

Ako podnositelj predloga iz člana 53. ovog zakona u toku postupka odustane od svog predloga, nadležni organ može da nastavi postupak po službenoj dužnosti.

Poslije sprovedenog postupka po predlogu za oglašavanje ništavim, nadležni organ može da doneše rješenje o djelimičnom ili potpunom oglašavanju ništavim rješenja o priznanju prava na dizajn, odnosno međunarodne registracije, ili o odbijanju predloga.

U roku od tri mjeseca od pravosnažnosti odluke o oglašavanju ništavim, nadležni organ će u svom službenom glasilu objaviti propisane podatke o poništenom pravu.

Važenje rješenja o oglašavanju ništavim

Član 55.

Oглашавање ништавим рјешења о признанju права на дизајн, односно међународног регистрација, нема дејство на судске оdluke u вези са утврђивањем повреде права које су у моменту доношења тог рјешења биле правноснаžне, као и на закључене уговоре о преносу права, односно уступању лиценце, ако су и у мјери у којој су ти уговори извршени, под условом да је туžилac, односно носилac права на дизајн савестан.

VIII. GRAĐANSKOPRAVNA ZAŠTITA

Zaštita u slučaju povrede prava na dizajn

Član 56.

U slučaju povrede prava na dizajn ili права из prijave, туžилac može tužbom да заhtijeva:

- 1) utvrđenje povrede prava;
- 2) prestanak povrede prava;
- 3) uništenje ili preinačenje predmeta kojima je izvršena povreda prava;
- 4) uništenje ili preinačenje alata i opreme uz pomoć kojih su proizvedeni predmeti kojima je izvršena povreda prava, ako je to neophodno za zaštitu prava;
- 5) naknadu imovinske štete i opravdanih troškova postupka;
- 6) naknadu moralne štete za autora;
- 7) objavljivanje presude o trošku tuženog;
- 8) davanje podataka o trećim licima koja su učestvovala u povredi prava.

Lice koje povredi право na dizajn odgovara za štetu po opštim pravilima o naknadi štete.

Ako je povreda prava na dizajn učinjena namjerno, туžилac može od tuženog, umjesto naknade imovinske štete, da zahtijeva naknadu do trostrukog iznosa uobičajene licencne naknade koju bi primio za korišćenje dizajna.

Postupak po tužbi iz stava 1. ovog člana je hitan.

Povreda prava na dizajn

Član 57.

Povredom prava na dizajn smatra se svako neovlašćeno iskorišćavanje zaštićenog dizajna u smislu člana 38. ovog zakona i neovlašćeno objavljivanje predmeta prijave.

Povredom prava na dizajn smatra se i podražavanje zaštićenog dizajna.

Prilikom utvrđivanja da li postoji povreda prava na dizajn, sud naročito vodi računa o odredbama čl. 8, 9. i 40. ovog zakona.

Aktivna legitimacija za tužbu

Član 58.

Tužbu zbog povrede prava na dizajn iz člana 56. ovog zakona mogu da podnesu podnositelj prijave, nosilac prava na dizajn i sticalac isključive licence.

Postupak po tužbi zbog povrede prava iz prijave sud će prekinuti do odluke nadležnog organa o priznanju prava na dizajn.

Ako je pred nadležnim organom pokrenut postupak iz člana 52. ovog zakona, sud koji postupa po tužbi iz člana 56. ovog zakona dužan je da zastane sa postupkom do konačne odluke nadležnog organa.

Rok za podnošenje tužbe

Član 59.

Tužba zbog povrede prava na dizajn može da se podnese u roku od tri godine od dana kada je туžилac saznao za povredu i učinioca, a najdavnije u roku od pet godina od dana kada je povreda prvi put učinjena.

Privremena mjera oduzimanja ili isključenja iz prometa

Član 60.

Na zahtjev lica koje učini vjerovatnim da je njegovo право na dizajn ili право iz prijave povređeno, ili da će biti povređeno, sud može da odredi privremenu mjeru oduzimanja ili isključenja iz prometa predmeta kojim se vrši povreda, sredstava za proizvodnju tih

predmeta, odnosno mjeru zabrane nastavljanja započetih radnji kojima bi se mogla izvršiti povreda.

Privremena mjera obezbjeđenja dokaza

Član 61.

Na zahtjev lica koje učini vjerovatnim da je njegovo pravo na dizajn ili pravo iz prijave povređeno, odnosno da može doći do povrede tog prava, ili da postoji opasnost od nastanka neotklonjive štete, kao i da postoji opravdana sumnja da će dokazi o tome biti uništeni ili da će ih kasnije biti nemoguće pribaviti, sud može da odredi privremenu mjeru radi obezbjeđenja dokaza bez prethodnog obavještenja ili saslušanja lica od koga se dokazi prikupljaju.

Obezbeđenjem dokaza u smislu stava 1. ovog člana smatra se pregled prostorija, vozila, knjiga, dokumenata, kao i zaplena predmeta, ispitivanje svjedoka i vještaka.

Licu od koga se dokazi prikupljaju, sudska rješenje o određivanju privremene mjere obezbjeđenja dokaza biće uručeno u trenutku prikupljanja dokaza, a odsutnom licu, čim to postane moguće.

Rok za traženje privremenih mjera

Član 62.

Privremene mjere iz čl. 60. i 61. ovog zakona mogu da se traže i prije podnošenja tužbe zbog povrede prava na dizajn, odnosno povrede prava iz prijave, pod uslovom da se tužba podnese u roku od 15 dana od dana izvršenja zahtjeva za određivanje privremene mjere.

Žalba protiv rješenja kojim je sud odredio privremenu mjeru iz čl. 60. i 61. ovog zakona ne odlaže izvršenje rješenja.

Sredstva obezbjeđenja

Član 63.

Na zahtjev lica protiv koga je pokrenut postupak zbog povrede prava na dizajn ili postupak za izricanje privremene mjere, sud može da odredi polaganje odgovarajućeg novčanog iznosa kao sredstva obezbjeđenja u slučaju neosnovanosti zahtjeva, na teret podnosioca zahtjeva.

Obaveza pružanja informacija

Član 64.

Sud može da naredi licu koje je izvršilo povredu prava na dizajn ili prava iz prijave da pruži informaciju o trećim licima koja su učestvovala u povredi prava i o njihovim distributivnim kanalima.

Lice iz stava 1. ovog člana koje ne izvrši obavezu pružanja informacija odgovara za štetu koja iz toga proizađe.

Oспорavanje prava na dizajn

Član 65.

Autor dizajna ili njegov pravni sljedbenik može tužbom da zahtijeva od suda da utvrdi da on ima pravo na podnošenje prijave umjesto lica, ili zajedno sa licem koje je podnело prijavu.

Ako je rješenjem nadležnog organa priznato pravo na dizajn, autor dizajna ili njegov pravni sljedbenik može tužbom da zahtijeva od suda da utvrdi da je on nosilac prava na dizajn umjesto lica, ili zajedno sa licem koje je rješenjem nadležnog organa navedeno kao nosilac prava na dizajn.

Tužba iz stava 1. ovog člana može da se podnese do okončanja postupka za priznanje prava na dizajn, a tužba iz stava 2. ovog člana može da se podnese do isteka roka važenja prava na dizajn.

Upis sudske odluke u registar

Član 66.

Ako se pravosnažnom sudskom odlukom usvoji tužbeni zahtjev iz člana 65. ovog zakona, nadležni organ će po prijemu pravosnažne presude, ili na zahtjev tužioca, upisati tužioca u odgovarajući registar kao podnosioca prijave, odnosno nosioca prava na dizajn.

Prava trećeg savjesnog lica

Član 67.

Pravo koje je treće savjesno lice pribavilo od ranijeg podnosioca prijave, ili nosioca prava na dizajn iz člana 65. ovog zakona, prestaje danom upisa novog nosioca prava, odnosno podnosioca prijave u odgovarajući registar.

Spor za priznanje autorstva

Član 68.

Lice koje sebe smatra autorom dizajna ili njegov pravni sljedbenik, može tužbom da zahtijeva od suda da utvrdi da je on autor dizajna koji je predmet prijave, ili prznatog prava na dizajn, i da bude naveden kao autor u prijavi i svim drugim dokumentima, kao i u odgovarajućim registrima.

Tužilac iz stava 1. ovog člana može da zahtijeva i objavljinje presude o trošku tuženog, naknadu moralne i imovinske štete i troškova postupka.

Rok za podnošenje tužbe iz stava 1. ovog člana nije vremenski ograničen.

IX. KAZNENE ODREDBE

Član 69.

Kazniće se za privredni prestup novčanom kaznom preduzeće ili drugo pravno lice koje na način iz člana 57. ovog zakona povredi dizajn, odnosno pravo iz prijave (član 57).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za privredni prestup i odgovorno lice u preduzeću ili drugom pravnom licu.

Član 70.

Za radnje iz člana 69. ovog zakona kazniće se za prekršaj novčanom kaznom fizičko lice (član 57).

Član 71.

Kazniće se za prekršaj novčanom kaznom preduzeće ili drugo pravno lice koje se neovlašćeno bavi zastupanjem u ostvarivanju prava iz ovog zakona (član 16).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj novčanom kaznom i odgovorno lice u preduzeću ili drugom pravnom licu.

Kazniće se za prekršaj novčanom kaznom fizičko lice koje se neovlašćeno bavi zastupanjem stranih fizičkih ili pravnih lica (član 16).

Član 72.

Visine novčanih kazni iz čl. 69, 70. i 71. ovog zakona utvrđuju se propisom država članica.

H. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Važenje registrovanih modela i uzoraka

Član 73.

Registrovani modeli i uzorci koji važe na dan stupanja na snagu ovog zakona ostaju i dalje na snazi i na njih će se primjenjivati odredbe ovog zakona.

Odredbe ovog zakona primjenjivaće se i na prijave za priznanje modela, odnosno uzoraka podnesene do dana stupanja na snagu ovog zakona, a po kojima upravni postupak nije okončan.

Postojeći registri

Član 74.

Danom stupanja na snagu ovog zakona, Registrar prijava modela i Registrar prijava uzoraka počeće da se vode kao jedinstveni Registrar domaćih prijava za priznanje dizajna, počevši od rednog broja 1. prijave.

Registri modela i uzoraka preimenovaće se u Registrar dizajna i nastaviće da se vode od odgovarajućeg rednog broja.

Član 75.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o modelima i uzorcima ("Službeni list SRJ", br. 15/95 i 28/96).

Član 76.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljinja u "Službenom listu SCG".